

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 23.02.1987, sp. zn. 11 Tz 5/87, ECLI:CZ:NS:1987:11.TZ.5.1987.1

Číslo: 25/1988

Právní věta: Odpovědi obviněného učiněné k dotazu vyhledávacího orgánu při prostudování spisu po skončení vyhledávání (§ 169 písm. b/ tr. ř.) a zaprotokolované do protokolu o tomto úkonu, aniž se postupovalo podle § 91 násl. tr. ř., zejména aniž byl obviněný poučen o svých právech podle § 92 odst. 1 tr. ř., nelze považovat za důkaz ve smyslu trestního řádu, k němuž by soud mohl přihlížet při svém rozhodování.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 23.02.1987

Spisová značka: 11 Tz 5/87

Číslo rozhodnutí: 25

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Dokazování, Výpověď obviněného

Předpisy: 141/1961 Sb. § 169 písm. b
§ 91
§ 92 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 25/II

II. Odpovědi obviněného učiněné k dotazu vyhledávacího orgánu při prostudování spisu po skončení vyhledávání (§ 169 písm. b/ tr. ř.) a zaprotokolované do protokolu o tomto úkonu, aniž se postupovalo podle § 91 násl. tr. ř., zejména aniž byl obviněný poučen o svých právech podle § 92 odst. 1 tr. ř., nelze považovat za důkaz ve smyslu trestního řádu, k němuž by soud mohl přihlížet při svém rozhodování.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 23. 2. 1987 sp. zn. [11 Tz 5/87.](#))

K stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem ČSR Nejvyšší soud ČSR zrušil usnesení městského soudu v Praze z 30. září 1986 sp. zn. 8 To 447/86 a rozsudek obvodního soudu pro Prahu 2 z 10. července 1986 sp. zn. 5 T 151/86 a obvodnímu prokurátorovi pro Prahu 6 přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem ze dne 10. července 1986 sp. zn. 5 T 151/86 obvodní soud pro Prahu 2 uznal obviněného J. M. vinným pokusem trestného činu opilství podle § 8 odst. 1 k § 201 tr. zák., který spáchal tím, že dne 28. 1. 1986 ve 23.55 hod. řídil osobní motorové vozidlo zn. Škoda Oktávia SPZ AB 02-93 ze svého bydliště do tiskárny Naše vojsko v Praze 6, ačkoli po předchozím požívání alkoholických nápojů měl v krvi 0,79 - 0,81 promile alkoholu a byl rozhodnut asi po patnácti minutách, kdy by množství alkoholu v jeho krvi dosahovalo hodnoty 1,08 promile, odjet s vozidlem zpět do svého bydliště, ale po dojetí k tiskárně byl zadržen hlídkou Veřejné bezpečnosti. Za tomu uložil podle § 201 tr. zák. a § 53 odst. 2 tr. zák. peněžitý trest ve výši 2500,- Kčs a podle § 54 odst. 3 tr. zák. mu stanovil náhradní trest odnětí svobody v trvání jednoho měsíce. Podle § 49 odst. 1 tr. zák. mu uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidle na dobu čtrnácti měsíců. O odvolání obviněného proti tomuto rozsudku rozhodl městský soud v Praze usnesením ze dne 30. 9. 1986 sp. zn. 8 To 447/86 tak, že je podle § 256 tr. ř. zamítl.

Proti oběma uvedeným rozhodnutím podal generální prokurátor ČSR ve prospěch obviněného stížnost pro porušení zákona. Uvedl v ni, že výrok o vině v napadeném rozsudku nemá oporu v provedených důkazech, protože obviněný v hlavním líčení změnil svoji výpověď z přípravného řízení, v níž se k úmyslu řídit vozidlo i na zpáteční cestě doznal, a údaje jeho spolujezdce P. M. o této skutečnosti učiněné ještě před zahájením trestního stíhání formou zápisu o výpovědi, nejsou svědeckou výpovědí, a proto jsou jako důkaz nepoužitelné. Bylo proto třeba, aby obvodní soud P. M. k uvedeným okolnostem v hlavním líčení vyslechl jako svědka a aby postupem podle § 2 odst. 6 tr. ř. zhodnotil věrohodnost rozporné výpovědi obviněného.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost všech výroků napadených rozhodnutí, jakož i řízení, jež jim předcházelo, a shledal, že byl porušen zákon.

Skutková zjištění obvodního soudu pro Prahu 2 odpovídají výsledkům provedeného dokazování potud, že kritického dne obviněný bezprostředně po vypití nejméně půl litru bílého vína a dvou dvanáctistupňových piv řídil osobní automobil ze svého bydliště do tiskárny Naše vojsko v Praze 6 a byl přitom zadržen hlídkou Veřejné bezpečnosti. Pochybnosti nevzbuzuje ani zjištění učiněné z posudku znalce z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství MUDr. A. P., CSc., že v této době měl obviněný v krvi 0,79 - 0,81 promile alkoholu. Žádný z provedených důkazů však neumožňuje učinit závěr, že již toto množství alkoholu snižovalo schopnost obviněného k řízení motorového vozidla tak výrazně, že by (např. vzhledem k nesprávnému způsobu jízdy, jímž by ohrožoval ostatní účastníky silničního provozu nebo bezpečnost tohoto provozu) bylo možno již v tomto jeho jednání spatřovat trestný čin opilství podle § 201 tr. zák. Proto zjištění znalce, že v 00.15 hod. kritického dne by obsah alkoholu v krvi obviněného dosahoval již hodnoty 1,08 promile, mělo pro posouzení věci význam jen tehdy, bylo-li provedenými důkazy zároveň prokázáno, že již při řízení vozidla měl obviněný v úmyslu v uvedené době uskutečnit i zpáteční jízdu. Jen za této situace, jak ostatně správně uvažoval i obvodní soud, by bylo možno spatřovat již v jízdě, při níž byl zadržen, realizaci jeho úmyslu řídit motorové vozidlo i v době, kdy objektivně měl v krvi množství alkoholu převyšující jedno promile a kdy by ho subjektivně nic neopravňovalo k pochybnostem o takovém množství. Šlo by tedy o pokus trestného činu opilství podle § 8 odst. 1 k § 201 tr. zák. K objasnění této rozhodující skutkové okolnosti však nebyly v přípravném řízení již opatřeny potřebné důkazy.

Jak vyplývá ze spisu, obviněný byl v přípravném řízení vyslechnut dne 21. 2. 1986 a v této výpovědi se o svém záměru řídit vozidlo i zpět nezmínil. V hlavním líčení pak uvedl, že neuvažoval o zpáteční cestě autem, protože si uvědomoval, že hladina alkoholu mu bude stoupat. Z výpovědi obviněného tedy nijak nevyplývá, že by se k uvedené okolnosti doznal, a k takovému závěru nelze dospět ani na základě jeho vyjádření, které v tomto směru učinil k dotazu vyhledavatele při prostudování spisu dne 4. 4. 1986. Protokol o tomto úkonu sice obsahuje odpovědi obviněného na dotazy vyhledavatele a ve

spise je zařazen jako součást protokolu o výslechu obviněného, ale není výpovědí obviněného, kterou by bylo možno použít jako důkaz. Obvodní soud si neujasn timer, že prvořadou povinností vyhledavatele bylo před tímto novým výslechem obviněného řádně poučit o jeho právech (§ 92 odst. 1 tr. ř.) obecně uvedených v ustanovení § 33 odst. 1 tr. ř. a že pokud tak vyhledavatel neučinil, nebyla výpověď obviněného učiněna způsobem stanoveným v zákoně a v dalších stadiích trestního stihání k ní nebylo možno jako k důkazu přihlížet (k tomu viz Pls 6/66).

Rovněž nebylo možno v řízení před soudem použít jako důkaz vysvětlení podle § 158 odst. 3 tr. ř. (viz č. 22/1976 sb. rozh. tr.), které orgánu místního oddělení Veřejné bezpečnosti v Praze 6 - Vokovicích dne 29. 1. 1986, tedy ještě před zahájením trestního stihání obviněného, poskytl jeho spolujezdec P. M. a v němž uvedl, že počítal s tím, že po skončení práce v tiskárně vystoupí u Vypichu a půjde domů. Když byl po zahájení trestního stihání dne 23. 2. 1986 vyslechnut jako svědek, nebyl na tuto skutečnost dotazován a také se k ní nevyjádřil. Je zřejmé, že skutková zjištění, o která obvodní soud v posuzovaném případě opřel výrok o vině, čerpal ze zápisu o výpovědi P. M., který však nesměl použít jako důkaz.

Jiné důkazy provedené v hlavním líčení se k objasnění uvedené skutečnosti nevztahovaly.

Porušení zákona v neprospěch obviněného se dopustil i městský soud v Praze, který jako odvolací soud v rámci své přezkumné povinnosti vyplývající z ustanovení § 254 odst. 1 tr. ř. uvedená pochybení nezjistil a důvodně podané odvolání obviněného v rozporu s ustanovením § 256 tr. ř. zamítl. V novém řízení obvodní prokurátor znovu vyslechne obviněného i svědka P. M. k uvedeným skutečnostem, popřípadě provede další důkazy, z nichž by vyplynul úmysl obviněného vykonat i jízdu zpět do svého bydliště, a pak rozhodne, zda výsledky provedeného dokazování odůvodňují nové podání obžaloby proti obviněnému pro uvedený skutek.